No. 204. ANNO 1848. **ARNHEMSCHE COURANT.** Donderdag [illegible]ber.

Inrigting en bezoldiging onzer gezantschappen en consulaten.

II.

Op den staat der Bezoldigingen van het personeel der gezantschappen, volgens de begrooting van 1849, komt onze zending in Oostenrijk voor, ten bedrage van *f* 27,000: namelijk *f* 25,000 aan den gezant en *f* 2000 aan den secretaris van legatie. Bij hun Verslag aan den Koning, stellen de tijdelijke ministers voor, bovengemelden post op *f* 20,000 te brengen, door het tractement van den gezant met *f* 7000 te verminderen.

Gesteld al, wij behoeven te Weenen eenen gezant en kunnen er, wat zeer betwistbaar is, niet met eenen zaakgelastigde volstaan; waarom zou die gezant er dan eene jaarwedde van *f* 18,000 moeten hebben? wanneer de Belgische gezant, evenzeer *Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire* als de onze, er slechts *f* 12,000 (25,000 franken) heeft. Onze staats- en handelsbetrekkingen met Oostenrijk zijn niet van zoodanigen aard of zij konden zeer goed aan eenen diplomatischen agent, van den derden rang, eenen minister-resident of zaakgelastigde worden opgedragen. Een secretaris van legatie is er des te minder noodig, omdat wij er eenen ijverigen, onlangs nog tot Leeuwenridder bevorderden consul-generaal hebben. Zeer gevoegelijk dus zou onze missie in Oostenrijk, waarvoor het *Verslag* der tijdelijke ministers *f* 25,000 voorstelt, kunnen worden gereduceerd op *f* 10,000, als bezoldiging van eenen zaakgelastigde of minister-resident te Weenen. Wil men er echter volstrekt eenen gezant van den tweeden rang, *Envoyé Extraordinaire et Ministre Plénipotentiaire* hebben, dan zou men althans kunnen volstaan met hun het Belgische tractement *f* 12000 toe te leggen.

»OTTOMANNISCHE PORTE. — Hier is, luidens het Verslag en volgens de begrooting van 1849, het personeel des gezantschaps zeer talrijk. Het bestaat uit:

een minister-resident	à *f*	10,000
een eerste drogman	» »	3,000
een kanselier	» »	500
een *jeune de langue*	» »	700 (1)
een portier	» »	144
legatie-wachters	» »	406
		f 14,750

Het *Verslag* stelt dienaangaande geene verandering voor.

Vooreerst is hier, gelijk bij eenige andere missiën, de vraag: Wat beduidt toch die kanselier? Men begrijpt zoodanigen beambte aan zendingen die vele bezigheden hebben. Maar te Konstantinopel zal onze minister-resident het toch wel niet zoo volhandig hebben, of hij zou zeer goed zijn eigen kanselier kunnen zijn? Noch te Londen, noch te Berlijn, noch te Brussel hebben wij eenen kanselier; waarom moet er dan een te Konstantinopel wezen? Toen wij er den meer dan half suffen, na zijnen dood geadellijkten 89-jarigen heer TESTA tot minister-resident hadden, mag zoodanige kanselier noodig geweest zijn.... om Turksche shawls en Smirnasche tapijten voor ons hof aan te koopen; maar dit kan immers nu de huidige gezant, baron MOLLERUS, wel zelf doen; of althans »voegzaam" door den *jeune de langue* laten verrigten? — Overigens duidt het tractement, van *f* 500, reeds genoegzaam aan, dat die kanselier hier geen zeer gewigtig persoon kan wezen, en dat die betrekking welligt slechts »fictief" opgedragen werd aan des gezants kamerdienaar, dien hij, ik weet niet waarom, minder geschikt achtte om op de staatsbegrooting te figureren dan zijn portier.

(1) Later op *f* 800 vermeerderd.

Allervreemdst, voorzeker, komt die dignitaris voor op den officiëelen staat der Bezoldigingen *van het personeel der gezantschappen*, volgens de begrooting voor 1849. Deze nieuwigheid *moet* ingevoerd wezen onder het ministerie DE LA SARRAZ. Een *portier* op het budjet van buitenlandsche zaken! Geenen anderen dan GABRIËL TESTA kon het invallen eenen zijner bedienden uit 's lands kas te doen bezoldigen; geenen anderen dan dien dooven adjudant des Konings, den portier op de staatsbegrooting te admitteren. Hadde de heer TESTA nog een jaar langer geleefd, zoo zou hij ook zijn' koetsier op 's lands rekening hebben doen stellen. Welk een *menu* zou dan allengs ons budget van buitenlandsche zaken hebben opgeleverd! Hier, een kamerdienaar, daar een boodschaplooper (2), als kanseliers vermomd, ginds een portier in volle livrei, in afwachting van een' kok, een' kapper! Zonder nu juist een voorstander van graaf SCHIMMELPENNINCK te wezen, moet ik erkennen dat hij de zaken veel grandioser behandelde, toen hij zich, als gezant te St. Petersburg, eenige duizend guldens tractements-verhooging voor zijn dozijn kinderen geven liet, liever dan eene extra kindermeid of baker op het budjet te doen plaatsen.

»PRUISSEN. Gezant. Die tevens als minister-resident geaccrediteerd is bij de hoven van het koningrijk Saksen en Saksen-Weimar-Eisenach

f 26,000."

Er wordt voorgesteld dit traktement met *f* 7000 te verminderen en het, gevolgelijk, op *f* 19,000 te brengen.

Daar voortaan de hoven van het koningrijk Saksen en Saksen-Weimar-Eisenach even als de hoven van Wurtemberg en Baden zich van missiën bij ons hof zullen onthouden, zal, even als ons gezantschap te Stuttgart en te Manheim, ook ons ambulatorisch gezantschap te Dresden en te Weimar ophouden. Onze gezant te Berlijn blijft dus gereduceerd op zijne missie bij het Pruissische hof. Op wat grond zou men hem deswege *f* 19,000 geven? terwijl de Belgische gezant te Berlijn slechts 25,000 fr. of *f* 12,000 bekomt. Bestaat er ook hier niet eene uitmuntende gelegenheid om eenige duizend guldens te besparen?

»ROME EN SARDINIE.

Gezant	*f*	11,000
Kanselier	»	600
	f	11,600

(2) Een doorluchtig persoon kan zich »*le galopin du comte de* LIEDEKERKE, thans *kanselier* te Rome, herinneren.

Het *Verslag* meent da[illegible] traktement van den gezant *f* [illegible]00 [illegible] zou kunnen worden ges[illegible]. Al[illegible] zou er nog uit Nederlan[illegible]t *f* 10,600 aan twee vreemdelin[illegible] den Belgischen graaf DE LIEDEKERKE BEAUFORT en den Italiaan MAGHINI [illegible]den betaald. Ware het niet in [illegible]dei opzigt doelmatig de zending[illegible]den Paus en bij den Koning van Sardinië weder te scheiden, en zoo[illegible] als te Rome eenen Nederlander tot zaakgelastigde te accrediteren? In stede van *f* 10,600 zou men daarvoor dan *f* 14,000 kunnen uittrekken, dat is *f* 3400 meer; waartegen men dan vooreerst, een wachtgeld minder zou te betalen hebben, en men, ten tweede, een voor onze handelsbelangen vooral veel nuttiger permanent gezantschap in Sardinië zou bekomen; terwijl, ten derde, de Nederlandsche belangen door Nederlanders zouden worden behartigd, en Nederlandsch geld aan Nederlanders zou worden besteed.

»RUSLAND.

Gezant	*f*	33,000
Secret.	»	4,000
	f	37,000

Hier is dus het misbruik *kanselier* niet ingevoerd; de secretaris schijnt er zijne taak zelf te verrigten.

Het *Verslag* wil het traktement des gezants (die meestal met verlof van zijnen post afwezig is) met *f* 1000 verminderen. 't Is zeer onbeduidend. Of men er echter eenen goeden gezant voor minder zou kunnen hebben, mag misschien worden betwijfeld; alles, echter wat aan den tegenwoordigen gezant wordt gegeven, is verspild.

»SPANJE EN PORTUGAL.

Minister-resident	*f*	12,000
Secretaris	»	1,000
Kanselier	»	800
	f	13,800

Hier schijnen dus de bezigheden weder zeer druk; secretaris *en* kanselier. Twee personen moeten den gezant zijne taak helpen torschen! Lange jaren hadden wij geenen secretaris; eerst in den laatsten tijd werd er een secretaris *au rabais*, een secretaris à *f* 1000 heen gezonden. Nogtans is het leven te Madrid duur; wat beduidt dus dat traktement van *f* 1000. Waagde men niet *f* 2000, het gewone traktement, voor eenen secretaris van legatie te Madrid aan te vragen? Meende men dat er op *f* 1000 minder zou worden gelet? — Wat beduidt al dat geknoei? Er is aan een gezantschap een secretaris van legatie noodig of niet noodig. Is hij er noodig, zoo behoort men er een geschikt persoon toe te benoemen, met een behoorlijk traktement. Acht men er een persoon het, reeds zeer geringe traktement van *f* 2,000 niet waardig, dan verspille men ook geene duizend gulden aan denzelven. Maar er was reeds een kanselier? een Spanjaard, die de brieven des gezants copiëerde en zijne boodschappen deed? en de gezant wilde dit voor hem zoo nuttig voorwerp behouden? — welnu, laat de gezant dien handlanger zelf betalen, even als hij zijne andere bedienden zelf betaalt.

Nu kost ons ons gezantschap te Madrid *f* 13,800 en daarvoor vertoont zich dan misschien tevens de minister-resident eenmaal 's jaars aan het

hof van Portugal. Hoe bevorderlijk zoodanige apparitie voor onze handelsbelangen in Portugal zijn kan, valt ligt te beseffen. Waarom dus niet liever, met afschaffing van die *rabais-chambres* à *f* 1000 en *f* 800, eenen volledigen zaakgelastigde te Madrid en eenen anderen te Lissabon, ieder op eene jaarwedde van *f* 7000? zoo konden wij voor *f* 14,000 *twee* goede missiën hebben, terwijl voor *f* 13,800 in alle geval, Portugal verwaarloosd is.

Daarbij zijn de reiskosten van Madrid naar Lissabon, gelijk in de Belgische Kamer aangemerkt en door den minister van Buitenlandsche Zaken zelven bevestigd werd, buitenmatig (*exorbitants*). Die kosten zijn zoo buitenmatig dat de centrale sectie, die meer bezuiniging verlangde, erkende dat, uit dien hoofde, de vereeniging der zendingen van Spanje en Portugal geene besparing daarstellen zou. Het is dus allezins waarschijnlijk dat onze minister-resident, bij eene eventuele reize naar Portugal, deswege reiskosten zou ontvangen. Rekent men nu daarvoor slechts *f* 1000; dan kost onze missie te Madrid *f* 500 meer, dan de *twee* Belgische missiën te Madrid en te Lissabon, te zamen; terwijl België's handelsbelangen, natuurlijk, oneindig beter te Lissabon zullen worden bevorderd dan de onze.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, 18 *dec.* De Duitsche Nationale Vergadering heeft heden eenen voorzitter benoemd in plaats van den heer *von Gagern*. Bij eene derde stemming is de heer *Simson* uit Koningsbergen met 233 van de 461 stemmen tot deze betrekking gekozen. Deze heer werd diensvolgens tot eersten voorzitter der Vergadering geproclameerd.

Daarna deelde de heer *Beseler* eene missive van den Rijksbestuurder mede, waarbij aan de vergadering kennis wordt gegeven dat de vorige voorzitter der Nationale Vergadering, de heer *von Gagern* tot president van het Rijks-ministerie en tot Rijksminister van Buitenlandsche Zaken benoemd en hem mede de tijdelijke leiding van het Rijks-ministerie van Binnenlandsche Zaken was opgedragen. De president-minister *von Gagern* deelde daarna het programma van het Rijks-ministerie ten opzigte der Oostenrijksche quaestie mede, en verzocht magtiging om met de Oostenrijksche regering over hare toekomstige betrekking tot Duitschland door wederzijdsche gezanten te onderhandelen. Hij ontwikkelt ten opzigte van de betrekking van Oostenrijk tot den Duitschen Bondsstaat de volgende stellingen: dat Oostenrijk moet beschouwd worden geen deel uit te maken van den Duitschen Bondsstaat, zoodanig als die volgens de tot heden genomen besluiten der Nationale Vergadering zal worden ingerigt; dat de betrekking van Oostenrijk tot den Bondsstaat door eene afzonderlijke acte van vereeniging behoort geregeld te worden; dat de staatsregeling van den Duitschen Bondsstaat, geen onderwerp van onderhandeling met Oostenrijk zijn kan. — Hierop volgden onstuimige discussiën. *Venedy* stelde voor zulk een programma onmiddellijk te verwerpen Ook andere leden hebben het bestreden.

De Oostenrijksche afgevaardigden naar de Duitsche Rijks-vergadering, hebben voor het grootste gedeelte de verschillende clubs van het parlement, waartoe zij tot nu behoorden, verlaten, ten einde zich tot eene zuiver Oostenrijksche partij in het hôtel *Schröter* te vereenigen. Deze partij zoude reeds 74 leden tellen. Bij het Rijks-ministerie is gisteren eene missive van het Keizerlijk Oostenrijksche kabinet ontvangen, welke de verklaring bevat, dat Oostenrijk, over zijne verdere betrekkingen tot de Duitsche centrale magt in het vervolg door het ministerie van Buitenlandsche Zaken zoude onderhandelen.

— *Des avonds.* Zoo even verneem ik dat in de zitting van het committé voor de staatsregeling van gisteren, het ontwerp van de subcommissie is behandeld, en dat de meerderheid zich *tegen de erfelijke Keizerlijke waardigheid heeft verklaard.*

FRANKRIJK.

Parijs, 17 *dec.* Tot heden hebben twee departementen de meerderheid aan *Cavaignac* gegeven, namelijk de departementen du Finistère en des Bouches-du-Rhône. Van het eersgenoemde zijn thans de volgende stemmen bekend:

Louis Napoleon	15,247
Generaal Cavaignac	30,[illegible]
Ledru-Rollin	19,025

In het laatstgenoemde komen slechts twee candidaten voor:

Louis Napoleon met	14,891	stemmen.
Generaal Cavaignac met	28,479	»

In het departement les Bouches-du-Rhône is het opmerkelijk; dat Marseille, de meest koningsgezinde stad van Frankrijk, die zich in 1815 door een woedend fanatismus voor de beginselen van het oude stelsel heeft onderscheiden, nu eene groote meerderheid heeft gegeven aan de republiek, die door generaal *Cavaignac* wordt vertegenwoordigd.

Het is insgelijks opmerkelijk, dat in het departement le Finisterre de vrijzinnige stad Brest, eene aanzienlijke meerderheid aan *Louis Napoleon* heeft gegeven, terwijl alle kleine plattelands arrondissementen, zoo als Landernau, Lèsneveu, Plabennie, Ploudal-Mèzeau, enz., bewoond door oud-koningsgezinden, bij wie de herinneringen der burgeroorlogen tijdens de republiek nog levendig zijn, in massa hunne stemmen op generaal *Cavaignac* hebben uitgebragt.

Het is niet onbelangrijk eenige andere resultaten der verkiezingen na te gaan. De volgende cijfers worden voor het departement du Rhône als definitief opgegeven:

Louis Napoleon	105,937
Cavaignac	21,961
Raspail	9,513
Ledru-Rollin	2,670

Lyon, eene stad met ongeveer 50,000 arbeiders, heeft aan den heer *Raspail* weinig meer dan 9000 en aan den heer *Ledru-Rollin* ruim 2,500 stemmen gegeven, terwijl Marseille, dat in eenen zeer bloeijenden toestand verkeert en waar de arbeidende klasse bijna geene armoede kent, aan den heer *Ledru-Rollin* 20,000 stemmen heeft gegeven.

— De *Presse*, van de aanstaande conferentiën, die te Brussel over de Italiaansche quaestie zullen gehouden worden, sprekende, zegt dat Engeland, Oostenrijk, Frankrijk, Napels; de Heilige Stoel, Toscane en Sardinië vertegenwoordigers derwaarts zouden moeten zenden. De markies *Ridolfi* door Tostane; het is bekend dat de heer *Tocqueville* door Frankrijk benoemd is; de heer *Henri Ellis* door Engeland; de markies *de Ricci* door Sardinië. De vertegenwoordiger van Oostenrijk moet nog benoemd worden. *Pius IX* zal geenen apostolischen legaat kunnen zenden. De Koning van Napels neemt den raad in van den heer *Temple* bij de benoeming van zijnen gevolmagtigde.

Om de diplomatische étiquette te volgen, moeten de mogendheden, die zich te Brussel zullen doen vertegenwoordigen, vooraf gezanten naar het nieuwe Hoofd van de Fransche Republiek zenden. Waarschijnlijk zullen deze conferentiën niet voor het midden van januari geopend worden.

— Tot op dit oogenblik zijn de volgende stemmen bekend:

LOUIS NAPOLÉON	5,003,769	stemmen.
CAVAIGNAC	1,246,407	»

Het resultaat van de verkiezingen op Korsika en in Algerië is nog niet bekend.

Binnenlandsche Berigten.

Groningen, 18 *dec.* Wij vernemen, dat de heer *J. F. Zijlker*, gekozen tot lid van de Tweede Kamer der Staten-Generaal door de districten Appingedam en Winschoten beide, de benoeming heeft aangenomen voor laatstgenoemd district, zoodat in het district Appingedam nogmaals eene nieuwe verkiezing van een lid der Tweede Kamer zal plaats hebben. (*Gr. Ct.*)

Arnhem, 19 *dec.* De aardbeving die in Noord-Braband plaats vond, heeft zich ook hier ter stede op den 16den dezer, des namiddags twee en een kwart ure doen gevoelen; de trilling die ongeveer 4 seconden aanhield was zoodanig sterk dat los hangende voorwerpen eene slingerende beweging aannamen, de lucht op dat oogenblik bijna onbewolkt, in de natuur heerschte eene doodelijke stilte.

TWEEDE KAMER DER STATEN-GENERAAL.

Zitting van maandag 18 december.

Is ingekomen eene missive van Z. Exc. den minister van Buitenlandsche Zaken, ten geleide van een afschrift der op 31 augustus jl. overeengekomen additionele artikelen tot het tractaat met Groot-Brittannië van mei 1818 tot wering van den slavenhandel. Dit stuk zal worden gedrukt en in handen gesteld van eene commissie van vijf leden ter fine van rapport, zijnde de heeren *van Dam*, *Verwey-Mejan*, *Schooneveld*, *de Monchy* en *van Goltstein.*

Is ingekomen een adres van den heer mr. *S. van der Swalme*, advocaat te Vlissingen, betrekkelijk het ontwerp nopens de heffing van provinciale belastingen in Zeeland. De commissie tot de petitiën brengt, alvorens de discussiën over die wetten zullen aanvangen, rapport nopens dat verzoekschrift uit en concludeert tot de nederlegging ter griffie.

De heer *van Beeck Vollenhoven* vraagt en bekomt toestemming, om, met verschuiving van de orde der werkzaamheden, vóór over te gaan tot de discussiën over de heden aan de orde zijnde wetten, eenige ophelderingen aan het ministerie te vragen nopens onze West-Indische bezittingen. (Deze interpellatie en het antwoord van de ministers van Koloniën en Marine is reeds gisteren door ons medegedeeld.)

Alsnu worden de beraadslagingen geopend over de wets-ontwerpen tot heffing van provinciale belastingen, en wel over het eerste derzelve met opzigt tot de provincie Noord-Braband.

De heer *Hoffman* zegt het volgende: Ik wil deze, waarschijnlijk laatste beraadslaging dezer Kamer niet noodeloos verlengen door de mededeeling van al de aanmerkingen, welke ik naar mijn inzien in den geest der gewijzigde grondwet, en over het stelsel, thans in het antwoord der Regering aangenomen, *dat de beoordeeling der provinciale behoeften geheel aan de Prov. Staten onder 's Konings goedkeuring moet worden overgelaten, en het onderzoek en de beoordeeling der wetgevende magt zich moeten bepalen tot de voorgedragen belastingen op zich zelve en in verband met de algemeene belangen des rijks*, en tegen den aard der belastingen, in sommige dezer ontwerpen voorgedragen, zou vermeenen te kunnen in 't midden brengen; ik moet echter zeggen, dat, naar het mij voorkomt, dit stelsel niet overeenkomt met het in de zitting van 21 augustus jl. door de Regering voorgestaan gevoelen, wanneer de minister van Binnenlandsche Zaken bij de verdediging van dit artikel zeide: »Het is alleen naar eenheid van wetgeving, dat de tegenwoordige Regering streeft, en dien overeenkomstig heeft zij in dit ontwerp hetzelfde beginsel opgenomen, dat reeds in art. 58 der staatsregeling van 1801 eene plaats vond; zij heeft daarbij gezorgd, dat de bevoegdheid van den wetgever, die in dat art. 58 zeer beperkt was, dit thans niet meer zal zijn. Die bevoegdheid moest uitgebreid worden, want anders zou iedere door de Provinciale Staten voorgedragen belasting, met uitzondering van slechts enkele bepaalde gevallen, goedgekeurd moeten worden. De beginselen waarvan de Provinciale Staten daarbij uitgingen, zouden verkeerd kunnen zijn, de daarbij voorgeslagen wijze van verdeeling en heffing zou zeer drukkend kunnen wezen, en in zoodanige gevallen moet de wetgeving zijne goedkeuring kunnen weigeren. Met de rijksbelastingen moeten de provinciale belastingen een gelijken tred houden, en daarom moet het onderzoek en de beoordeeling van den wetgever niet belemmerd, niet beperkt worden, en dat, wanneer de wetgever zonder te treden in het onderzoek der provinciale belangen alleen te beoordeelen zal hebben of deze of gene provinciale belasting strijdt tegen de algemeene belangen des Rijks, dit stelsel, de 3de alinea van art. 129 der grondwet, tot eenen blooten vorm beperkt; wanneer de geest van dat artikel medebrengt, zonder stemming, zonder overweging der provinciale belangen, zulke belastingen te moeten goedkeuren, dan zie ik daarin alleen een votum van vertrouwen, maar geen verandering in het tot nu toe bestaan hebbende volgens art. 148.

Wat den aard van sommige der in deze ontwerpen voorgestelde belastingen betreft, daarover zal ik niet uitweiden, dat ongelijkheid in de opcenten op accijnsen van den in-, uit- en doorvoer van en naar provinciën onderling bemoeijelijkt en eene wijde deur voor de sluikerij openzet, zal wel niet worden tegengesproken, evenmin als dat dat stelsel van opcenten, ook op de patenten toegepast, de nijverheid drukt en de reeds zoo willekeurige patentwet, nog willekeuriger, bezwarender en onzekerder maakt. — Daar ik nu evenwel mijne stem moet uitbrengen, en geheel onkundig ben omtrent betere middelen dan de voorgedragene voor de onderscheidene provinciën, wil ik den geregelden gang van zaken niet stremmen en dit votum van vertrouwen niet weigeren, ik zal dus al deze ontwerpen aannemen, opdat voor Zuid-Holland na, waarvoor mijns inziens geene noodzakelijkheid bestaat; in deze provincie toch is over de jaren 1845, 1846 en 1847 telken jare één opcent geheven op de personele en de grondbelasting, voor de stichting van een krankzinnigenhuis; ik heb het besluit waarbij die belasting is goedgekeurd, niet gevonden, maar de belastings-aanslagen bewijzen, dat dezelve tot dat bepaald doel was toegestaan; dat huis is niet gesticht, en zal dat plan, daar de belasting over dit jaar niet is ingevorderd, waarschijnlijk opgegeven zijn, waarover ik mij zoowel voor onze reputatie naar buiten als voor de beurs der contribuabelen verheuge, maar daar deze nu reeds 3 opcenten hebben geleden voor een werk, dat niet wordt daargesteld, en het restituëren daarvan onder de onwaarschijnlijkheden mag gerekend worden, zoo geloof ik in hun belang te mogen verlangen, dat één dier betaalde opcenten strekken moge tot kwijting van het laatste jaar bijdrage voor de droogmaking van het Haarlemmermeer, daar ik mij niet verantwoord zoude achten eene belasting op te leggen daar, waar zonder dezelve genoegzame fondsen moeten aanwezig zijn.

Men haaste zich, zoo sprak de minister van Binnenlandsche Zaken in de zitting van 21 augustus jl., zoo spoedig mogelijk, wat onregelmatig is en geacht kan worden den stempel van onwettigheid te dragen, te verbeteren, door tot den regelmatigen wettigen weg terug te keeren; er zijn in Zuid-Holland 3 opcenten geheven tot een doel, dat doelloos is geworden, en ik geloof, dat de billijkheid en regelmatigheid vorderen, dat die nu ten onregte ingevorderde gelden aan de belastingschuldigen worden gevalideerd, eer men hun nog meer lasten oplegge.

De heer *van Goltstein* merkt op, dat het geen aangename taak is waartoe deze Kamer is geroepen, om namelijk niet alleen bestaande belastingen te bestendigen, maar ook om nieuwe op te leggen die voor het vervolg zullen drukken. Spreker herinnert aan het hooge cijfer der Rijksbelastingen en vindt

uit de tegenwoordige voordragt de aanleiding om aan te toonen, dat ook de provinciale belastingen tot een aanzienlijk bedrag zijn opgevoerd. Spreker gaat vervolgens na de vraag of de aanneming der voorgedragen wetten noodzakelijk is en of ze op goede grondslagen berusten. Hij misprijst den grooten spoed waarmede in deze wordt te werk gegaan; gelooft niet dat zoodanige overijling noodig is en resumeert dat hij de voordragten af zal keuren, omdat er geene dringende noodzakelijkheid bestaat voor dadelijke aanneming; dat die goedkeuring alleen zou kunnen geschieden wanneer men volledig was ingelicht omtrent de doelmatigheid der voorgestelde heffingen; dat het onzeker is of de voordragten stroken met het algemeen belastingstelsel, en eindelijk dat het ook onzeker is of daardoor niet een te groote druk voor de ingezetenen zal ontstaan.

De heer *Opperdoes Alewijn* ontwikkelt de meening dat het art. 129 der tegenwoordige grondwet niet toepasselijk is op belastingen, die reeds op grond van art. 148 der vorige grondwet verbindend zijn, en ontwikkelt wijders hetgeen nopens dit punt reeds is opgenomen in het algemeen verslag onder § 1. Hij zal de nadere inlichtingen en den loop der discussie afwachten alvorens zijne stem te bepalen.

De heer *Thorbecke* is van oordeel, dat de eerste schrede die thans gedaan wordt op den weg der nieuwe staatsinstellingen, niet van bedenkelijkheid ontbloot is. De nieuwe grondwet trekt eene scherpe lijn tusschen uitgaven der provinciën, noodig voor het algemeene Rijksbestuur, en die welke uitsluitend de *provinciale* huishouding betreffen. De grondwet wil dat provinciale belastingen niet zullen dienen om *Rijks*-uitgaven aan de algemeene Staatsbegrooting te onttrekken. In de tweede plaats eischt de grondwet in art. 129 dat de provinciale belastingen uitsluitend dienen tot dekking van provinciale huishoudelijke uitgaven, terwijl hij in deze voordragten uitgaven vindt, die onder de algemeene Rijksuitgaven behooren. In de derde plaats vordert de grondwet voor de provinciale belastingen bekrachtiging *door de wet*, opdat de wetgever oordeele over de behoefte. Dit nu zijnde de vereischten der grondwet, vraagt spreker, hoe het mogelijk is dat de wetgever een zoodanig oordeel kan vellen bij den spoed waarmede deze voordragten gedaan zijn. De onderscheidene wetten zijn naauwelijks in de provinciën bekend kunnen worden. Spreker besluit, dat deze voorstellen eigenlijk zijn overgangswetten, en dat de zin van art. 129 der nieuwe grondwet daarbij is miskend.

Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken merkt op, dat het doel dezer voordragten duidelijk is aangewezen in de memorie van toelichting en ook blijkbaar is uit de latere regerings-antwoorden. De regering moet zorg dragen, zoo voor de welvaart van het rijk in het algemeen, als voor de bescherming der provinciën in het bijzonder. Aan den Koning zijn ter bekrachtiging onderworpen de laatst opgemaakte begrootingen der Provinciale Staten; daarop komen voor onderscheidene voordragten nopens provinciale belastingen, vroeger bij koninklijke besluiten gehandhaafd, en nu heeft de regering gemeend, dat de twijfel nopens de wettigheid dier heffingen moest opgehouden en dat zij tevens moest handhaven, orde en regelmaat in de huishouding der onderscheidene provinciën. Daar er geene bijzondere aanmerkingen gemaakt zijn, zal Z. Exc. zich bepalen tot de meer algemeene. Men heeft geklaagt over den grooten drang en spoed waarmede de toestemming der Kamer werd gevraagd. Z. Exc. moet antwoorden, dat, daargelaten of de beschouwing juist is, het hier niet geldt eene belasting ten behoeve van 's rijks schatkist, maar alleen eene voorziening in de huishoudelijke behoeften der provinciën.

Men heeft voorts gezegd, dat er niet genoeg ter beoordeeling werd voorgedragen; dat men in staat moest zijn te beoordeelen, de behoeften tot dekking waarvan die belastingen gevraagd worden. Z. Exc. antwoordt dat zij, die dat stelsel verdedigen, verwarren wat de grondwet wil gescheiden hebben. De grondwet toch, kent aan de Provinciale Staten bij uitsluiting toe de zorg voor de provinciale huishouding, onder goedkeuring des Konings; en als art. 129 der grondwet de bekrachtiging van provinciale belastingen onderwerpt aan *de wet*, dan wil de grondwet alleen, dat de wetgever blijve op zijn eigen grondgebied, dat is het algemeen belang des Rijks. De wetgever kan derhalve niet indringen in de beoordeeling der provinciale behoeften. Ook dan wanneer die beoordeeling gevorderd zou worden, zou dit voor den algemeenen wetgever onmogelijk zijn. Hoe toch, zou deze het geheele provinciale huishouden kunnen overzien, om de behoeften te beoordeelen. De taak des wetgevers is dus alleen om de provinciale belastingen te beoordeelen op zich zelven en hare verhouding tot de algemeene belastingen des rijks. Niemand heeft Z. Exc. dan ook in vroege redevoeringen beweerd (gelijk dit door een der sprekers werd aangevoerd) dat de wetgever mogt treden in eene beoordeeling van de provinciale huishouding.

De bedenking is gemaakt, dat er op eene enkele uitzondering na geene behoefte was aan wettelijke regeling, omdat tot de heffing der hier bedoelde provinciale belastingen magtiging was verleend bij vroegere koninklijke besluiten, op grond van art. 148 der toen bestaande grondwet uitgevaardigd. Men beriep zich daarbij op art. 3 der additioneele bepalingen der grondwet, volgens hetwelk alle op het oogenblik der afkondiging van de verandering in de grondwet verbindende wetten, reglementen en besluiten worden gehandhaafd, totdat zij door andere worden vervangen. Z. Exc. is van oordeel dat dit art. 3 op de onderhavige besluiten niet van toepassing is, maar alleen slaat op zoodanige wetten en besluiten regelende de *algemeene* belangen des Rijks, en dat die *algemeenheid* niet toelaat de toepassing op deze speciale besluiten, maar bovendien, juist die twijfel deswege bestaande, bewijst reeds hoe dringend noodzakelijk het is alle onzekerheid dienaangaande op te heffen en art. 129 der nieuwe grondwet, waarbij bekrachtiging wordt vereischt door de wet, in te roepen. — Aannemende voor een oogenblik, dat het hier zou gelden voordragten van overgang, welke is dan nog de pligt der regering? moet zij de zaken in het onzekere laten of waakzaam zijn, om mogelijke moeijelijkheden uit den weg te ruimen. — Men heeft gevraagd of het wel raadzaam was om aan het 3de additioneele artikel eene zoo ruime toepassing te geven? Z. Exc. meent dat eene tegenovergestelde uitlegging de in-werking-treding van onderscheidene nieuwe bepalingen der grondwet zou vertragen, waardoor noodwendig de oude orde van zaken langer zou voortduren, dit zou het gevolg moeten zijn, wanneer telkens nieuwe wetten moesten voorgedragen worden om bestaande voorschriften te vervangen, ook dan wanneer de nieuwe grondwet een anderen weg toelaat, of, zoo als hier het geval is, gebiedend voorschrijft. Z. Exc. neemt vervolgens nog eenige gemaakte bedenkingen op, en doet uitkomen dat de hier gevraagde provinciale belastingen, uitsluitend strekken in het belang der provinciën zelve, en niet in het algemeen belang des Rijks. Eindelijk is ook de opmerking gemaakt, dat men niet in de gelegenheid is geweest om te beoordeelen of deze belastingen bezwarend voor de ingezetenen zijn, vermits er geen tijd geweest is, om de bedenkingen der ingezetenen af te wachten. Z. Exc. zou kunnen antwoorden dat dit argument volkomen wordt wederlegd door het eigen besluit der Kamer, waarbij de dag der discussie op heden bepaald is, maar Z. Exc. bestrijdt in beginsel de meening, dat het onderzoek van den algemeenen wetgever zich zou moeten uitstrekken tot de beoordeeling der provinciale behoeften, iets dat, gelijk Z. Exc. straks reeds aanvoerde, uitsluitend is opgedragen aan de *Provinciale* Staten onder goedkeuring des Konings.

De heer *Faber van Riemsdijk* kan zich niet vereenigen met de uitlegging door den minister aan het 3de additionneele artikel gegeven; hij vindt geen onderscheid tusschen wetten en besluiten van meer of minder algemeenen aard, maar hij vindt alleen het voorschrift van dat artikel toepasselijk op alle wetten en besluiten die op het oogenblik der afkondiging van de veranderingen in de grondwet *verbindende* zijn.

Z. Exc. de minister van Binnenlandsche Zaken herhaalt dat de ontstane twijfel op dit punt reeds voldoende is, om de tegenwoordige voordragt te wettigen, vermits toch de onderwerpelijke belastingen altijd zullen blijven behoeven de *wettelijke* bekrachtiging welke de gewijzigde grondwet in art. 129 gebiedend vordert.

De heer *Duymaer van Twist* meent dat het 3de additioneele artikel de quaestie niet beslist omdat de vraag alleen deze is, of die provinciale belastingen, vroeger bij koninklijke besluiten gemagtigd, wettig zijn dan niet. Zoo ja, dan blijven zij natuurlijk ook thans nog gehandhaafd, maar zoo neen, dan behoeven zij wel degelijk eene nadere wettelijke bekrachtiging, en dan is het raadzaam, dat dit geschiede. Het is toch waar dat er zijn die twijfelen aan de geldigheid van sommige provinciale belastingen, en als nu de Hooge Raad dat systema eens aannam, wat zou dan het gevolg zijn van de niet aanneming dezer wetten? Noodwendig dit, dat vele dier provinciale belastingen niet zouden kunnen geheven worden. Hij is dus bereid, om als maatregel van overgang die wetten aan te nemen, waarbij de bekrachtiging der heffingen voor *een* jaar wordt voorgedragen, omdat hij het strijdig acht dat deze Kamer wetten zou aannemen, die eene halve eeuw zouden kunnen werken, gelijk het geval zou wezen met die voordragten, welke loopen over het geheele tijdvak, over hetwelk de geldleening, tot welker rentebetaling en aflossing zij moeten dienen.

De heer *Mackay* de noodzakelijkheid der voordragten beamende, zal dezelve aannemen, en vroeg nog eenige inlichtingen omtrent bijzondere punten.

Na eene korte woordenwisseling geeft de heer *van Rosenthal* in overweging dat de regering alsnog voorstelle om de bekrachtiging voor al de voorgedragen provinciale belastingen, alleen uit te strekken tot een dienstjaar, en alzoo niet voor volgende tijdvakken.

Z. Exc. *de minister voor de Hervormde Eeredienst* stelt dien overeenkomstig voor de vergadering voor een half uur te schorsen. — Ten 3 ure wordt de zitting hervat en zegt dezelfde minister gemagtigd te zijn de vereischte veranderingen in den zin van het voorstel des vorigen sprekers aan de Kamer aan te bieden, en draagt Z. Exc. alsnu bereids voor het eerste ontwerp (voor Noord-Braband) een nieuw artikel 3 voor, bepalende dat de heffing der in dat ontwerp omschreven belastingen beperkt wordt tot het eerstvolgende dienstjaar, en dat de nadere heffing zal behoeven, eene nadere wettelijke voorziening. Gelijke wijzigingen worden door Z. Exc. bij de volgende ontwerpen voorgedragen voor zoover de daarbij bedoelde bekrachtiging over een langer tijdvak loopt, dan het eerstvolgende dienstjaar.

Nadat de heeren *van Goltstein*, *Thorbecke* en *Luyben* verklaard hadden zich, uit hoofde van andere bezwaren, in den loop der discussie ontwikkeld, met de voordragten niet te kunnen vereenigen, zijn de discussiën gesloten en is men tot de stemming overgegaan, waarvan de uitslag is geweest als volgt:

Aangenomen zijn met de daarnevens gevoegde meerderheid, de volgende ontwerpen:

I.	Noord-Braband	met	31	tegen	13 stemmen.
II.	Zuid-Holland	»	29	»	15 —
III.	Noord-Holland	»	31	»	13 —
V.	Vriesland	»	25	»	19 —
VI.	Overijssel	»	29	»	15 —
VII.	Groningen	»	29	»	15 —
IX.	Limburg	»	31	»	13 —

Verworpen zijn: no. IV. Zeeland, met 28 tegen 16, en no. VIII Drenthe, met 27 tegen 17 stemmen.

Omtrent Zeeland gold het bezwaar dat in den tegenwoordigen maatregel ook zou worden begrepen eene belasting die *uitsluitend* in de steden en gemeenten van twee districten der provincie geheven wordt, zoodat het minder eene provinciale dan wel eene gemeentelijke of wel eene districts-belasting gold. Nopens Drenthe werd in het midden gebragt dat daarbij niet alleen sprake was van dekking van reeds gedane leeningen, maar ook tot voorziening in rentebetalingen voor werken die nog pas in ontwerp zijn.

Alsnu zijn aan de orde de discussiën over het wets-ontwerp *tot regeling van het pensioen-fonds voor burgerlijke ambtenaren over 1849.*

Onderscheidene sprekers (de heeren *Verwey-Mejan*, *Smit*, *Storm van 's Gravesande*, *de Man*) bestrijden deze voordragt, bepaaldelijk op grond van de hooge administratie-kosten voor dat fonds benoodigd, hetgeen minder strookte met de behoefte aan bezuiniging. Eenige andere leden ontwikkelden bezwaren, ontleend aan de opneming in de tegenwoordige rekening van vroegere saldo's, en wijders aan den aard der verantwoordelijkheid van den minister bij het verleenen van pensioenen in verband met de instructie van de Algemeene Rekenkamer.

De heer *van Goltstein* was van oordeel dat aan de pensioen-wet geene behoorlijke uitvoering werd gegeven, doordien in de *Staats-Courant* wel werd vermeld de namen der gepensioneerden en de artikelen der wet, maar niet uit welken hoofde het pensioen werd verleend.

Z. Exc. *de minister van Finantiën* beantwoordt kortelijk de geopperde bedenkingen, en is van oordeel dat het personeel bij het pensioen-fonds werkzaam in den tegenwoordigen stand van zaken, niet wel voor vermindering vatbaar is. Omtrent het punt van de contrôle der Rekenkamer voert Z. Exc. aan dat thans alleen het beginsel is aangenomen voor de verantwoordelijkheid des ministers, de publiciteit bij uittreksel in de *Staats-Courant* en het advies van den Raad van bestuur. Omtrent de aanmerking nopens de wijze van uitvoering der pensioen-wet moet Z. Exc. verwijzen naar art. 23, waarin wordt voorgeschreven wat nopens de pensioenen in de *Staats-Courant* moet worden vermeld. Geheel overeenkomstig dat artikel is hetgeen thans geschiedt. Z. Exc. wil toegeven, dat bij eene nieuwe wet een ander beginsel kan worden aangenomen, maar wat thans plaats heeft is geheel overeenkomstig de bestaande verordeningen.

Bij hoofdelijke omvraag is het ontwerp *aangenomen* met 30 tegen 14 stemmen. *Tegen* hebben gestemd de heeren: *Kien*, *van Twist*, *Cost Jordens*, *Bots*, *Thorbecke*, *Luyben*, *de Man*, *van Nagell*, *van Goltstein*, *Smit*, *Mackay*, *Uytwerf Sterling*, *Storm van 's Gravesande* en *Verwey-Mejan*. Daarna (ten vijf ure) is de vergadering gesloten. (Men verneemt dat reeds morgen of overmorgen eene zitting zal worden gehouden. Waarschijnlijk zullen alsdan twee nieuwe voordragten tot heffing van provinciale belastingen inkomen, voor de provinciën Zeeland en Drenthe.)

Mengelwerk.

Varia.

's Gravenhage, 18 dec[illegible]

Ons nieuw verkiezingstelsel onderscheidt zich niet door spoedige afdoening van zaken; reeds zijn er ongeveer drie weken verloopen sints er met de verkiezingen een aanvang werd gemaakt, en nog is het werk geenszins ten einde. Wie weet, of [illegible] nog geen drie weken zullen worden gevorderd, alvorens de Tweede Kamer zal zijn zamengesteld. Laat men telkens 10, 12 dagen voorbijgaan tusschen eene stemming en eene herstemming, dan kan het maanden duren, alvorens de verkiezingen afgeloopen zijn. Dit oponthoud vloeit voort uit de [illegible] verpligting dat men zich, bij eene herstemming, *moet* bepalen tot de twee candidaten die [illegible] de primitive stemming, de meeste stemmen verkregen. Daardoor ziet een kiesdistrict, het [illegible] zijne beginsels en gevoelens getrouw blijven wil, zich gedwongen, bij de herstemming, eenen candidaat te [illegible], in weerwil van afwijzing des mandaats, of elders bepaalde keuze. Niet in alle kiesdistricten, trouwens, is zoo gehandeld. In Leiderdorp, b. v.,

en Dordrecht, waar eene, ofschoon niet genoegzame, meerderheid, bij de eerste stemming, zich voor professor THORBECKE verklaarde, verloochenden bij de herstemming een groot aantal kiezers, hunne vorige gevoelens, door over te gaan tot den candidaat der minderheid, eenen man van gansch ander allooi. Die beginselloosheid was vooral opmerkelijk in het tweede kiesdistrict van Zuid-Holland, waar zich, bij de herstemming, 520 stemmen voor den, van alle energie ontbloo ten, behouder VERWEY-MÉJAN verklaarden, tegenover 206 kiezers, die hunne vroeger op den heer THORBECKE uitgebragte keuze getrouw bleven. Begreep het boerenverstand niet, dat men door den heer THORBECKE te benoemen, althans vrije keuze verkreeg, en alsdan eenen vertegenwoordiger van dezelfde kleur kon benoemen? Of maakte men zich een spel van het verkiezings-regt, en was het uit bloote grilligheid dat men vroeger voor den Leidschen hoogleeraar stemde? Droevige uitkomst voorwaar van het nieuw ingevoerde stelsel, en welke zeer geschikt zijn zou om het in minachting te brengen! Gelukkig dat in andere oorden des lands de meerderheid der kiezers zich hunner roeping waardiger toonde, Zutphen vooral muntte in dat opzigt uit. Na reeds bij de primitive stemming een zeldzaam voorbeeld van onbekrompen zin te hebben gegeven en zijnen blik buiten de grenzen der provincie te hebben uitgestrekt, bleef men er zich bij de herstemming waardiglijk getrouw. Tot het einde toe wilde men Leiden de eer van professor THORBECKE's benoeming betwisten. Dat Leiden karakter en verdienste waardeerde, was voor Zutphen geen grond om het niet te blijven doen. Had er zich bij de eerste stemming geene genoegzame meerderheid voor den hoogleeraar verklaard, het geschiedde bij de herstemming. Zutphen verkoos den heer THORBECKE en behield zich voor, in geval zijner optie voor Leiden, eenen anderen vertegenwoordiger te kiezen, van soortgelijke gevoelens en soortgelijke energie. Eere zij de meerderheid der Zutphensche kiezers! Handelen de andere kiesdistricten, waar eene herstemming noodig is, eveneens dan behoeft de hoop op beter vertegenwoordiging nog niet opgegeven te worden. Anders zijn de uitzigten slecht. Want alhoewel er weinig verklaarde behouders benoemd zijn, is echter onder de verkozene het getal der karakterlooze babbelaars en ootmoedige vertrouwers zoo groot, dat de uitslag der beraadslagingen in de nieuwe Kamer niet veel beter zijn kan dan zij het in de oude was. Eenerzijds zal er weder worden beloofd, anderzijds vertrouwd. De oude comedie zal van nieuws worden vertoond. Bezuiniging en staatkundige hervorming zullen vrome wenschen blijven.

Ingezonden Stukken.

Berekening van den census.

In de *Arnhemsche Courant* van den 16den dec. geeft een inzender eene verkeerde manier op, die op vele plaatsen zonde gevolgd zijn, om de totalen waarvoor de ingezetenen in de grondlasten en de personele belasting zijn aangeslagen te herleiden tot die sommen, die geldig zijn voor den census. Indien er ontvangers zijn, die deze verkeerde wijze gevolgd hebben bij de opmaking van den staat, gevraagd bij besluit van den gouverneur dezer provincie van den 9den december jl. no. 7395, dan zijn alle posten fautief berekend. Hierdoor kunnen ingezetenen van een wettig regt verstoken worden, en het is dus van belang dat hierop worde toegezien.

Met dat al is het waar dat de wijze van herleiding der grondlasten, door de formule van den genoemden inzender zeer lastig is, hetgeen de ontvangers zullen ondervonden hebben, toen zij volgens genoemd besluit eenige honderde posten moesten berekenen; het zal hun, en de gemeente-besturen, die later, die berekeningen welligt moeten nagaan, niet ondienstig noch ongevallig zijn, dat hun eene kortere manier worde medegedeeld.

De totalen moeten met $\frac{120}{131}$ vermenigvuldigd worden, er moet dus $\frac{11}{131}$ worden afgetrokken; door de leer der convergerende breuken vindt men dat $\frac{11}{131} = \frac{1}{12} + \frac{1}{1500} - \frac{1}{32750}$ is; hieruit volgt de volgende gemakkelijke manier, die men op kleine sommen toepassende, uit het hoofd kan bewerkstelligen: trek van den geheelen aanslag een twaalfde af vermeerderd met 1 cent voor ieder 15 gulden; op deze manier zal men voor iedere *f* 327.50 slechts 1 cent te veel aftrekken.

Voorbeeld. Zij de totale aanslag *f* 172.62, daarvan is $\frac{1}{12}$ *f* 14.38^5, voor ieder *f* 15 gulden één cent is 11½ cent dus zamen *f* 14.50; maar omdat de som nog al aanzienlijk is, wordt er een halve cent te veel afgetrokken, omdat het boven de helft van *f* 327.50 is, er moet dus worden afgetrokken *f* 14.49^5; de herleide som is dus *f* 148.12^5. Wij hebben bij voordacht nog al een kleine voorbeeld genomen; verre het grootste deel is gemakkelijker, en zoo als wij zeiden uit het hoofd te doen. Gebruikt de ontvanger buitendien de voorzorg eenige posten te totaliseren, en op die totalen de berekening nogmaals toe te passen, dan is hij zeker als hij sluit, dat ieder post goed is berekend.

Advertentiën.

Burgerlijken stand.

Van 12 tot en met 17 dec.

NIJMEGEN:

Gehuwd: D. H. le Grand en G. Habig. — J. Hamel en M. Kaufman. — A. Graadt van Roggen en N. A. Mellink.

Bevallen: M. C. Duppen, geb. Antweiler, D. — P. van Hattum, geb. Scheffeleers, D. — M. Hermsen, geb. Verpoort, Z. — M. H. Steenhoff, geb. van Gils, D. — C. Hendriks, geb. Wellen, Z. — J. van Eyken, geb. van der Hoek, D. — M. Reisch, geb. Penders. D. — E. Willems, geb. Gysbers, Z. — J. Kuilman, geb. Terburg, Z. — M. J. Saedt, geb. Wolf, Z.

Overleden: C. B. H. van der Burgt, 18 m. — J. P. Werner, 3 w. — C. Leemans, 14 j. — W. Nagelmaker, 3 m. — J. Strömsdorffer, 83 j. — T. Aalders, 17 d. — J. Reens, 3 m. — H. Ebbe, 56 j. — J. van Ingen, 42 j. — M. Hendrix, 47 j. — A. van Emmerik, 1 j. 8 m. — C. Reynen, 59. j.

Marktprijzen.

ROTTERDAM, 18 december.

Tarwe, Jarige witte Zeeuwsche, Vlaamsche, Overmaassche en Flackeesche met kleinen aanvoer, door meerder behoefte tot ruim vorige prijzen wel afgegaan, puike van *f* 8.50 tot 8.80; mindere van *f* 7.80 tot 8.20 per mud; nieuwe met een goede toevoer, 20 cents hooger aan gebruikers en verzending, de puikste en droogste van *f* 7.60 tot 8, middelbare van *f* 7 tot 7.40 per mud; Poolsche zonder omgang. Roode soorten aan gebruikers met redelijken handel, 161/2 ℔ jarige Hooglandsche Kleefsche *f* 285, *f* 290; 164/2 ℔ nieuwe dito *f* 280, *f* 285; 163/2 ℔ dito *f* 270, *f* 275; 165/2 ℔ nieuwe Bovenlandsche *Ris* *f* 285; 159/2 ℔ Kleefsche *f* 245, *f* 250; 160/2 ℔ Bovenlandsche 250; 160/2 ℔ nieuwe dito *f* 242; 159/2 ℔ dito *f* 243, *f* 245; 156, 158/2 ℔ dito *f* 230, *f* 240; 157/2 ℔ Rijn entrepot *f* 240. — *Rogge*, Nieuwe Zeeuwsche en Vlaamsche door minder begeerte 10 c. lager, maar gedeeltelijk geplaatst, de puikste en droogste van *f* 5.20, tot 5.40; mindere en Overmaassche van *f* 4.80 tot 5.10 per mud. De overige soorten tot vorige prijzen met weinig kooplust, 151/2 152/2 ℔ Nieuwe Overijsselsche *f* 148, *f* 150; 150/2 Nieuwe Groot Brabandsche *f* 153, 150/2 ℔ Nieuwe Rijn *f* 149, 141/2 ℔ Petersburger *f* 132. — *Gerst.* Nieuwe Zeeuwsche en Flackeesche met een goeden aanvoer als voren; de beste Winter van *f* 4 tot 4.20, mindere van *f* 3.80 tot 3.90; Zomer van *f* 3.60 tot 3.80; mindere van *f* 3.40 tot 3.50 per mud. Andere soorten zonder handel. — *Haver* in een doen; nieuwe Zeeuwsche en Overmaassche korte van *f* 2.50 tot 3.20, lange van *f* 2 tot 2.50 per mud. — *Boekweit* tot vorige prijzen slepende afgegaan; op 140/2 ℔ nieuwe Noord-Brabandsche *f* 142, 144, 146; nieuwe Groot Brabandsche *f* 144, 146. — *Paardeboonen* tot staande prijzen wel afgegaan; nieuwe Zeeuwsche en Overmaassche van *f* 3.90 tot 4.20. Duivenboonen, kleine *f* 5.40, 5.50; grootere dito *f* 5, 5.20. Witteboonen, Zeeuwsche van *f* 6.20 tot 7; Walchersche *f* 7.25; bruine Walchersche *f* 7.50, 7.80; Zeeuwsche en Goessche van *f* 6.50 tot 7.20 per mud. — *Erwten* 25 cents lager; nieuwe Geldersche graauwe van *f* 8 tot 10.50; Zeeuwsche van *f* 6 tot 7.50; nieuwe Zeeuwsche blaauwe van *f* 6 tot 7; nieuwe Zeeuwsche witte, geringe kwaliteit *f* 5.80, 6.50 per mud. — *Koolzaad* schaarsch; puik jarig Zeeuwsch 62 £ gehouden; voor minder kwaliteit werd 59 £ geboden en 59½ £ gelaten.

Prijs-Courant der Effecten.

DINGSDAG 19 DEC.	Laagste koers.	Hoogste koers.	Koers ten 4½ u.
NEDERL., Werk.Schuld à 2½ pCt.	48	48¼	49¼
» » » 3 »	57¼	57½	57½
» » » 4 »	73⅞	74⅛	74⅛
Amortisatie-Syndicaat » 3½ »	74¾		
Handelmaatschappij » 4½ »	140		
Oostindische Leening » 4 »	72¾	72⅞	
Aand. Rijn Spoorweg » 4½ »			
» Holl. » » »			
Leen. » » 4½ »	86¾	87	
BELGIE. Leening » 4½ »	72½		
Banc Belge » 2½ »	40⅜	40 11/16	40 11/16
Roths., Volksvlijt. » 2½ »	40½	40⅞	40¾
SPANJE. Leen. Ard v. £ 85 » 5 »	9 11/16	9¾	
» » » 510 » 5 »	9⅝	9 11/16	9⅝
» Onb.Stukk. » 5 »	9½	9½	—
» » 3 »	27⅞		
» Binn. 6/m. » 3 »	19⅜	19½	19⅜
» » kl.st. » 3 »			
Ardoin Coup. » »	6¼	6⅜	
Passive » »	3⅛		
PORTUGAL. Te Londen » 3 »	23 15/16		
» » » 4 »			
Binnenl. à I conto » 5 »			
RUSL. Obl.H. 1798/1816, » 5 »	99½	99⅝	
» » 1828/1829, » 5 »	99		
Cert. » 1831/1833, » 5 »			
» » 4 »	79¼		
» bij Stieglitz » 4 »	79		
Inschr. in Assign. » 6 »			
Cert. van » » 6 »	59½		
POLEN. Certificaten » 4 »			
Aand. met Lot fl. 500. » »	127½		
OOSTENRIJK. Metalliek » 5 »	69¾	70¾	70¾
» » 2½ »	36½	37¼	
Weener-Bank Goll. » 5 »	79¼		
» » » » 4 »			
AMER. Bank-Act. V.Stat. » »	3¼		
Braz. 1824 » »	76⅞		
» £ 200. » »			
Peru. » »	27	27⅝	27 9/16
Grenada » »	12 13/16	13	12⅞
Mexico » »	20	20 3/16	20 3/16
Venezuela » »	18¾	18¾	18¾

Bl. Grieken onbep. st. 1, ½; Roode Griek. £ 100, 1, 1¼, 1⅛; Peru Coup. *f* 2⅜, ½.

Effecten-Societeit: Spanje, Fr. uitg. 2⅝; Equador 2 3/16; Griek. 1¼, 5/16.

De markt in onze binnenl. fondsen was heden over het algemeen goed prijshoudend; Spaansche en Portug. zonder variatie; Russ. en Oostenr. zeer vast; van Zuid-Amerika waren allen, doch bijzonder Peruanen en derzelver Coupons, tot veel verhoogde koersen te plaatsen.

Laatste prijzen ten 5 ure.

Integr. 2½ pCt. 48¼; Ard. £ 510, 9⅝; Binnenl. Spanje 19½; Metall. 2½ pCt. 36¾; Peru 27⅝.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 20 Dec. 1 El 5 Palm 0 Duim; gew. 0 D. gev. 10 D.

De prijs dezer courant is f 2 in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels f 1.00 en voor elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij C. J. THIEME, Boekdrukker.